

ה"ת 5202/03/18 - מדינת ישראל נגד רפי ניניו

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 5202-03-18 מדינת ישראל נ' ניניו

בפני כבוד השופט גיא אבנון
המבקשת מדינת ישראל
נגד
המשיב רפי ניניו
בשם המבקשת: רס"מ רביב מרגלית, עו"ד אלעד אשכנזי, עו"ד טל פרג'ון
בשם המשיב: עו"ד קובי סודרי

החלטה

בפני בקשת המשיב להורות למבקשת לברור מתוך המדיה הדיגיטלית התפוסה בחזקתה (מתוך חומרי מחשב וטלפון שנתפסו מהמשיב) את החומרים הרלוונטיים לחקירה, לערוך רשימת שמות הקבצים, ולהשמיד את הקבצים שאינם נדרשים לחקירה.

רקע וטיעוני הצדדים

1. בראשית עמדה בפני בקשת המדינה להורות על הארכת תקופת החזקת תפוסים למשך 180 ימים נוספים. מדובר בחקירת שוחד ושחיתות במשרד ובריאות, במסגרתה נחקרו מעורבים וחשודים רבים. בחודש דצמבר 2017 עברו חומרי החקירה לעיון ובדיקה בפרקליטות המדינה. לבקשת הצדדים נדחה הדיון בבקשה פעמים אחדות, הן לאור הסכמות דיוניות אליהן הגיעו ביחס לחלק מהתפוסים, הן בשל המתנה לקבלת החלטה בענין דומה שהתנהל בבית המשפט המחוזי מרכז, ע"ח 36779-04-18 מאור נ' מדינת ישראל (להלן: ענין מאור). [במאמר מוסגר: עו"ד סודרי המייצג את המשיב בהליך כאן, מייצג את מאור בהליך האחר, ואף המדינה מיוצגת על ידי אותם באי כוח בשני ההליכים].

2. סופו של דבר, התקיים דיון במעמד הצדדים ביום 11.6.18. בפתח הדיון הודיעו ב"כ המבקשת כי באותו הבוקר התקבלה החלטה בפרקליטות המדינה להחזיר למשיב את מלוא המסמכים והמוצגים התפוסים בתיק, לרבות חומרי המחשב והטלפונים. המבקשת תשאיר בידה אך ורק העתקים של תוכן מכשיר הטלפון ושל תוכן כרטיס הסיים (להלן: חומר הגלם הדיגיטלי).

ב"כ המשיב לא הסתפק בכך, ועתר להורות כמפורט ברישא להחלטה. לטענתו, חובת המדינה לפרט את רשימת הקבצים נלמדת, בראש וראשונה, מהוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. בנוסף, הפנה להחלטה מיום 10.5.18 בענין מאור, שם הורה בית המשפט המחוזי, כבוד השופט ע' קובו, כי על המדינה לערוך רשימה של שמות הקבצים התפוסים שהועתקו מתוך מכשיר הטלפון הסלולרי של העורר, ללא פירוט תוכנם, תוך שהדגיש כי אין די ברשימת הספריות, כי אם יש להעביר רשימה של שמות הקבצים. עוד טען ב"כ

המשיב, כי מצב ההליכים בתיק דנן מתקדם יותר מאשר בענין מאור, נוכח העובדה ששם טרם התקבלה האם להגיש כתב אישום, ואילו בעניינו הוחלט להגיש כתב אישום בכפוף לשימוע. אשר להשמדת הקבצים שלא ייעשה בהם שימוש, טען כי למדינה אין סמכות להחזיק קבצים פרטיים, שממילא אין כוונה לעשות בהם שימוש בהליך הפלילי. טען כי החזקה זו עומדת בסתירה לרציונל שהצדיק הוצאת צו חיפוש, שמטרתו איתור ותפיסת חומרי חקירה, וכי כל מה שאינו חומר חקירה אינו צריך להיות מוחזק על ידי המדינה, הואיל ומלכתחילה אין סמכות לתפוס אותו. לדבריו, גם אם עלול להיגרם נזק כתוצאה מהשמדת חומר הגלם הדיגיטלי, והותרת תוצרי חיתוכים (על דרך של מילות חיפוש) בלבד, הרי שמדובר בהתנהלות פטרנליסטית של המדינה, והמשיב מוכן לקחת על עצמו את הסיכון שלא יוכל לערוך חיפוש עצמאי נוסף במידע, ובנוסף, החומר הגולמי כולו יהיה ברשותו, כך שיוכל, אם ירצה, לערוך חיתוכים נוספים באופן עצמאי.

3. ב"כ המבקשת התנגדו לבקשת המשיב. לטענתם, הגם שערכו חיתוכים מתוך חומר הגלם הדיגיטלי, והגם שרק תוצרי החיתוכים יהיו רלוונטיים כחומר חקירה, הרי שהמדינה מחויבת לשמור עותק מחומר הגלם הדיגיטלי המלא. הם הפנו להחלטת בית המשפט העליון, כבוד השופט י' עמית בבש"פ 6071/17 מדינת ישראל נ' רונאל פושר (להלן: ענין פושר), ולנזק הראייתי שיגרם למעורבים אחרים אשר עשויים לבקש לערוך חיתוכים באמצעות מילות חיפוש נוספות, כאלו שלא בוצעו על ידי המדינה. כן הוצגו לבית המשפט מילות החיפוש ששימשו את המבקשת ועותק כתב החשדות שנשלח לב"כ המשיב. ביום 17.6.18 הגישה המבקשת תקליטור ובו תוצרי החיתוכים שנערכו בחומר הגלם הדיגיטלי.

4. הצדדים לא טרחו להודיע לבית המשפט, אך מסתבר כי בינתיים ניתנה החלטה מעודכנת בענין מאור (מיום 18.6.18), אשר לכאורה משנה את כללי המשחק. המדינה החליטה לסגור את תיק החקירה כנגד מאור, להחזיר לו את מכשיר הטלפון הנייד ללא תנאי, ולהשאיר אצלה את העתק הטלפון הנייד במסגרת המשך חקירה נגד מעורבים אחרים. עו"ד סודרי עתר (שם) להורות למדינה להשמיד את חומר הגלם התפוס בידה, ולחלופין כי תחויב לקיים את החלטת בית המשפט (מיום 10.5.18) בדבר עריכת רשימת שמות הקבצים. בית המשפט המחוזי קבע כדלקמן (עמוד 9 החל משורה 7): "סבורני כי בגדרי הליך זה, אין מקום לאסור על המדינה להמשיך ולהחזיק את העותק שברשותה של הטלפון הנייד, וזאת משום שחייב המדינה שלא להחזיק את העותק האמור או חלקו, עלול להוביל בהמשך לתקלות בהליך העיקרי ולטענות מצד המעורבים האחרים למחדלי חקירה ולכך שהמשטרה השמידה ראיה שעשויה הייתה לסייע להגנה". בנוסף, הורה כי המדינה פטורה מלהעביר את הרשימה שנקבעה בהחלטה מיום 10.5.18.

דין

5. במלוא הענווה, דעתי כדעתו של בית המשפט המחוזי בכל הנוגע לטענת המשיב כי יש לאסור על המבקשת להחזיק את חומר הגלם הדיגיטלי. חומר הגלם הוא הבסיס והתשתית ממנה הפיקה היחידה החוקרת את תוצרי החיתוכים, המהווים חומר חקירה. החלטת בית המשפט העליון בענין פושר איננה יכולה להביא לתוצאה אחרת. ככל שיוגש כתב אישום (כנגד המשיב או כנגד אחרים), חובת המדינה לאפשר לבאי כוח הנאשמים להציע אפשרויות חיפוש מטעמם.

6. השמדת חומר הגלם והותרת תוצרי החיתוכים בלבד תיצור נזק ראייתי כפול: ראשית, לא תהיה לאף אחד מהנאשמים אפשרות לערוך חיתוכים משל עצמו. שנית, המדינה לא תוכל להוכיח כיצד ערכה את החיתוכים והגיעה לתוצרים המהווים חומר חקירה. גם אם המשיב עצמו מוכן לוותר על טענותיו הראייתיות, אין בידו לוותר על טענות בשם מעורבים אחרים.

7. עוד לענין זה, ומכיוון אחר, ראו פסק הדין בבש"פ 4073/17 אילנה ראדה נ' מדינת ישראל (26.03.18). המדובר בספיח לפרשיית הרצח המזעזעת של תאיר ראדה ז"ל (להלן: המנוחה). בית המשפט העליון דחה את ערר אמה של המנוחה, על החלטה שלא להשיב לידיה את מכשיר הטלפון של בתה. נקבע, כי חרף העובדה שהמשפט הסתיים זה מכבר בפסק דין חלוט, לבית המשפט שיקול דעת האם להחזיר מוצגים, שעשוי להיות להם ערך ראייתי בעתיד, ככל שתוגש בקשה למשפט חוזר. אם כך הדבר בהליך שהסתיים, מקל וחומר בענייננו בו טרם הוגש כתב אישום, וההליך נמצא בראשיתו.

8. אשר לבקשה לערוך את רשימת שמות הקבצים, גם כאן מצאתי לאמץ את החלטת בית המשפט המחוזי מיום 18.6.18 בענין מאור. אף אילו סברתי כי על המדינה לערוך רשימה מסוג זה (תוך מתן משקל להחלטה מיום 10.5.18 בענין מאור), הרי מרגע שהוחלט להחזיר למשיב את מוצגי המחשב ללא תנאי מקדים, אין הצדקה לחייב את המדינה לערוך את הרשימה המבוקשת.

9. נוכח המקובץ, בהינתן הודעת המבקשת כי מלוא המסמכים יוחזרו למשיב וכי תותיר בידה אך את העתקי חומרי הגלם הדיגיטליים (וחזקה כי כך פעלה), עתירת המשיב נדחית.

ניתנה היום, י"ח תמוז תשע"ח, 01 יולי 2018, בהעדר הצדדים.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

חומרי חקירה יוחזרו לנציגי המבקשת במזכירות בית המשפט.